

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 213/2010-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. mája 2010 predbežne prerokoval sťažnosť M. G., N., zastúpeného advokátom JUDr. L. Š., Advokátska kancelária, Š., vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodcovským rozsudkom Rozhodcovského súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave sp. zn. Rsp V-42/2009 z 10. decembra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. G. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. januára 2010 doručená sťažnosť M. G. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodcovským rozsudkom

Rozhodcovského súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave (ďalej len „rozhodcovský súd“) sp. zn. Rsp V-42/2009 z 10. decembra 2009.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že Č., a. s., B. (ďalej aj „žalobca“), sa žalobou podanou 5. júna 2009 na rozhodcovskom súde od sťažovateľa (žalovaného) domáhal „zaplatenia náhrady škody v celkovej sume 51.194,24 eur s príslušenstvom“. Žalobca svoj uplatnený nárok založil na konečnom vyúčtovaní predčasne ukončených dvoch lízingových zmlúv (z 18. apríla 2005 a 10. novembra 2005), ako aj na ustanoveniach Všeobecných zmluvných podmienok finančného lízingu žalobcu. Uplatnený nárok pozostával zo škody v sume zostatku istiny a zo škody tvorenej povinným odvodom dane z pridanej hodnoty.

Predmetom uvedených lízingových zmlúv bol lízing stavebného stroja a hydraulického kladiva. Stavebný stroj bol odcudzený 22. decembra 2005 a hydraulické kladivo v období od 1. júna 2006 do 5. júna 2006. Páchatelia trestného činu krádeže sa nepodarilo zistiť.

Sťažovateľ v priebehu konania namietal:

„- z predložených listinných dôkazov nie je zrejmé, z čoho žalobca pri uplatnení nároku vychádzal a ako dospel k určeniu výšky žalovaných súm, resp. že skutočne vynaložil uplatnené náklady vo forme odvodu DPH, čo nepreukázal

- nie je preukázané naplnenie predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu podľa § 373 a nasl. ObchZ na strane žalovaného, pričom predmetné ustanovenie VZP, titulom ktorého žalobca svoj nárok uplatňuje pojednáva výlučne o náhrade škody,

- nie je preukázaná ani existencia poistenia predmetov leasingu z dôvodu neplatnosti poisťnej zmluvy uzatvorenej medzi ČSOBL, (s uvedením konkrétnych dôvodov neplatnosti vyplývajúcich zo znenia predloženej poisťnej zmluvy), čím žalobca porušil svoju zmluvnú povinnosť,

- žalobca nepostupoval vo veci s odbornou starostlivosťou, keď odovzdal žalovanému špecifikácie zabezpečenia predmetov leasingu, ktoré alebo neboli v súlade s poisťnou zmluvou uzatváranou žalobcom alebo v opačnom prípade sa mal domáhať poisťného plnenia.“

Rozhodcovský súd rozhodcovským rozsudkom z 10. decembra 2009 v konaní vedenom pod sp. zn. Rsp V-42/2009 uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalobcovi žalované sumy, ako aj náhradu trov rozhodcovského konania.

Svoje rozhodnutie zdôvodnil skutkovými zisteniami o tom, že tak stavebný stroj, ako aj hydraulické kladivo boli odcudzené bez násilného prekonania prekážky napriek tomu, že stavebný stroj mal namontované zabezpečovacie zariadenia. Ďalej rozhodcovský súd konštatoval neunesenie dôkazného bremena sťažovateľa, pokiaľ ide o jeho tvrdenie, že predmety lízingu neboli poistené. Napokon rozhodcovský súd dospel k záveru, že *„s ohľadom na výsledky šetrenia polície, by bolo nerozvážnosťou, ak by napriek nim bol žalobca vymáhal poistné plnenie súdom. Také konanie žalobcu, by bolo možné označiť ako opomenutie povinnosti konať v obchodno-záväzkových vzťahoch s odbornou starostlivosťou. Preto jeho konanie nemohlo byť príčinou vzniku škody na strane žalovaného. Podľa hypotetického názoru súdu /nepoznajúc obsah zmluvy o strážení objektu/ mohol žalovaný náhradu škody vymáhať od strážnej služby stavebných objektov, na ktorých bolo predmetné stroje odcudzené.“*

Sťažovateľ v sťažnosti doručenej ústavnému súdu odôvodnil tvrdenie o porušení označených základných práv nedostatočnosťou odôvodnenia rozhodcovského rozsudku a s odvolaním sa na relevantné ustanovenia zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“), zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), rokovacieho poriadku Rozhodcovského súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory i na judikatúru ústavného súdu konštatoval, že *„taká miera porušenia základných princípov odôvodnenia súdneho rozhodnutia, ktorá neumožňuje jeho preskúmateľnosť účastníkmi konania (ale aj širšou právnickou či laickou verejnosťou), kde nie je zrejmé čo predstavuje skutočnosť, ktoré ma súd za preukázané, čo predstavuje jeho úvahy, aké dôkazy boli podkladom pre rozhodnutie a ako vec právne posúdil, t. j. bez jediného ustanovenia zmluvy, či právneho predpisu nepredstavuje len porušenie objektívneho práva podľa ustanovení o konaní pred rozhodcovským súdom, ale zároveň predstavuje aj zásah súdu do základného práva na súdnu ochranu účastníka konania ako práva subjektívneho.“*

...

Považujem za potrebné poukázať, že z napadnutého rozsudku nie je zrejmé, na základe akých hmotnoprávných ustanovení súd rozhodoval, právnym poriadkom ktorého štátu sa právny vzťah žalobcu a žalovaného spravoval a ktorý súd aplikoval, ktorý právny predpis pri svojom rozhodovaní použil, a ktorý aplikoval na skutkové zistenia, ktoré jeho ustanovenie bolo aplikované pre rozhodnutie o uplatnenom nároku a rovnako ani o ktoré ustanovenie zmluvy svoje rozhodnutie súd opiera, resp. ktoré na zistený skutkový vzťah aplikoval a prečo.

Poukazujem na fakt, že z celého napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé jediné ustanovenie zmluvy, či právneho predpisu, ktoré súd pri svojom rozhodovaní aplikoval. Rovnako tak nie je zrejmé ani to o aké dôkazy sa jeho skutkové zistenia opierajú (s výnimkou odkazu na neidentifikovateľné výsledky šetrenia polície) a akými úvahami sa pri ich hodnotení riadil, pričom navyše skutkové zistenia súdu (zamieňané s právnym posúdením v otázke platnosti poisťnej zmluvy, ktorú mal súd pri rozhodovaní k dispozícii) sú vzájomne rozporné a nie je zrejmé, ktoré z nich bolo podkladom pre výrok napadnutého rozsudku. Sťažovateľovi nie je z napadnutého rozsudku zrejmé, na základe akého ustanovenia hmotného práva vôbec súd rozhodoval a prečo bolo v jeho právnej veci rozhodnuté spôsobom uvedeným vo výroku rozhodnutia.

...

Výsledkom vyššie uvedeného postupu Rozhodcovského súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory je takisto aj rozhodnutie o trovách konania porušujúce práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie a súdnu ochranu, keď z napadnutého rozsudku nie je vôbec zrejmé, aké trovy konania boli žalovanému (správne malo byť žalobcovi, pozn.) priznané a na základe akých právnych predpisov vznikli (s výnimkou na odkaz na ust. § 8 ods. 1 a § 10 ods. 1 a §12 Pravidiel o trovách rozhodcovského konania RS SOPK). Nie je však zrejmé, o aké náklady ide, z čoho pozostávajú, v časti trov právneho zastúpenia súd necituje, za aké úkony sa náhrada priznáva, v akej výške a na základe akých právnych predpisov.“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil:

„Základné právo sťažovateľa M. G., s miestom podnikania N. na súdnu a inú právnu ochranu a právo na spravodlivý proces podobe práva na náležité odôvodnenie rozhodnutia podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv rozhodcovským rozsudkom Rozhodcovského súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave sp. zn.: Rsp V-42/2009 zo dňa 10. 12. 2009 porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozhodcovský rozsudok Rozhodcovského súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave sp. zn.: Rsp V-42/2009 zo dňa 10. 12. 2009 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov konania. “

Okrem toho sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd dočasným opatrením odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodcovského rozsudku rozhodcovského súdu sp. zn. Rsp V-42/2009 z 10. decembra 2009.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 299/07).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ako vyplýva z obsahu sťažnosti, sťažovateľ namietal porušenie označených práv rozhodcovským rozsudkom rozhodcovského súdu sp. zn. Rsp V-42/2009 z 10. decembra 2009. Porušenie svojich práv sťažovateľ videl v nedostatočnom odôvodnení a nepreskúmateľnosti tohto rozsudku, pretože ako tvrdil, z tohto rozsudku nebolo zjavné, na základe akých všeobecne záväzných právnych predpisov rozhodcovský súd rozhodol,

akými úvahami sa riadil, čo považoval za dokázané a k akým jednoznačným záverom dospel.

Ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že vo veci vedenej pod sp. zn. III. ÚS 95/2010 rozhodoval o sťažovateľových námietkach rovnakého charakteru smerujúcich proti rozhodcovskému rozsudku rozhodcovského súdu sp. zn. Rsp V-38/2009 z 18. novembra 2009, ktorým bola zamietnutá sťažovateľova žaloba vo veci náhrady škody proti žalobcovi na tom istom skutkovom podklade, ako je to v prerokovávanom prípade. Ústavný súd v uvedenej súvisiacej veci odmietol uznesením č. k. III. ÚS 95/2010-15 z 9. marca 2010 sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú. Zároveň ústavný súd dodáva, že dôvody zamietnutia sťažovateľovej žaloby rozhodcovským rozsudkom sp. zn. Rsp V-38/2009 z 18. novembra 2009 boli zásadne identické s dôvodmi, ktoré viedli rozhodcovský súd v prerokovávanom prípade k vyhoveniu žalobcovej žalobe rozhodcovským rozsudkom z 10. decembra 2009. Vzhľadom na to ústavný súd iba stručne poukazuje na dôvody, ktoré ho i v tomto prípade viedli k odmietnutiu sťažovateľovej sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej.

Stabilnú judikatúru ústavného súdu vo veciach preskúmania rozhodnutí všeobecných súdov (II. ÚS 21/96, III. ÚS 151/05) je potrebné aplikovať aj v prípadoch, ak ústavný súd preskúmava rozhodcovský rozsudok rozhodcovského súdu z hľadiska dodržania zásad spravodlivého procesu, a to z dôvodu, že rozhodcovské konanie je alternatívou konania pred všeobecnými súdmi. Aj rozhodcovské súdy sú povinné aplikovať právo tak, aby výsledkom nimi uplatnenej právomoci bolo rozhodnutie, ktoré spĺňa parametre zákonnosti a ústavnosti.

Ústavný súd považuje za významné podotknúť, že dokazovanie v rámci rozhodcovského konania sa spravuje výlučne zásadou kontradiktórnosti konania, ktorá znamená, že rozhodcovský súd vykonáva len dôkazy navrhnuté účastníkmi konania (§ 27 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodcovského rozsudku zreteľne vyplýva zistenie, že v priebehu rozhodcovského konania sa uskutočnilo ústne pojednávanie, na ktorom mali účastníci konania možnosť predložiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

Podstatou sporu bolo uplatnenie náhrady škody zo strany žalobcu voči sťažovateľovi, pričom sťažovateľova obrana sa zakladala na tvrdení, že žalobca mal v prípade krádeže predmetov lízingových zmlúv vymáhať od príslušnej poisťovne poistné plnenie. Keďže k tomu nepristúpil, podľa názoru sťažovateľa nekonal v súlade so svojou povinnosťou konať v obchodno-závazkových vzťahoch s odbornou starostlivosťou.

Podľa názoru ústavného súdu rozhodcovský súd vo svojich záveroch, aj keď je potrebné podotknúť, že vo výrazne zjednodušenej podobe ozrejmil sťažovateľovi, prečo žalobe žalobcu vyhovel. V tejto súvislosti rozhodcovský súd argumentoval zabezpečovacím zariadením predmetu lízingovej zmluvy, o ktorom konštatoval, že ho bolo možné len veľmi ťažko prekonať bez násilného zdolania prekážky. Na tomto mieste považuje ústavný súd za potrebné poukázať na tú časť odôvodnenia predmetného rozhodcovského rozsudku (posledný odsek na strane 2 a prvý odsek na strane 3), v rámci ktorej rozhodcovský súd konštatoval, že predmety lízingu boli poistené poistnou zmluvou č. 8000800012 uzatvorenou medzi žalovaným a Č., a. s., Bratislava, a že táto odmietla poskytnúť poistné plnenie odvolávajúc sa na príslušné ustanovenia všeobecných poistných podmienok, pretože ku krádeži predmetu lízingovej zmluvy malo dôjsť bez násilného prekonania prekážky. Napokon rozhodcovský súd sa odvolal aj na závery policajného vyšetrovania, predmetom ktorého bolo vyšetovanie krádeže predmetu lízingovej zmluvy. Podľa rozhodcovského súdu bolo vyšetovanie prerušené „z dôvodu, že sa nepodarilo páchatel'a zistiť“. Na základe toho potom rozhodcovský súd konštatoval, že vzhľadom na závery policajného vyšetrovania by bolo nerozvážnosťou, ak by žalobca vymáhal poistné súdnou cestou.

Ústavný súd konštatuje, že pre účely spravodlivého rozhodnutia vo veci rozhodcovský súd vykonal nevyhnutné dôkazy. Ak následne necitoval ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov, ale podrobne predstavil priebeh dokazovania a prijaté závery, nemožno prisvedčiť tvrdeniam sťažovateľa o nezákonnosti a neodôvodnenosti namietaného rozhodcovského rozsudku v takom rozsahu, ktorý by zakladal právomoc ústavného súdu vysloviť porušenie sťažovateľom označených práv. Podľa názoru ústavného súdu rozhodcovský súd celkom zreteľne, aj keď pomerne jednoducho, predstavil svoje zistenia, ktoré vzhľadom na priebeh dokazovania celkom jasne predstavujú jeho myšlienkové pochody. Takéto nedostatky odôvodnenia rozhodcovského

rozsudku, a to predovšetkým s poukazom na to, že ako výsledok rozhodovacej činnosti vo vzťahu k predmetu sporu dáva zmysel, význam a pôsobí presvedčivo, nemôžu signalizovať porušenie zásad spravodlivého procesu, a tým ani porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

O trovách konania rozhodol rozhodcovský súd podľa relevantných ustanovení pravidiel o trovách rozhodcovského konania rozhodcovského súdu (§ 8 ods. 1 a § 10 ods. 1) tak, že sťažovateľovi uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vrátane nákladov právneho zastúpenia.

Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku je teda zrejmé, na základe akého ustanovenia rozhodol rozhodcovský súd o trovách konania, pričom z výrokovej časti rozhodnutia jasne vyplýva, že rozhodcovský súd rozhodol o náhrade trov konania a náhrade nákladov právneho zastúpenia žalobcu s odôvodnením, že tento mal v rozhodcovskom konaní plný úspech. To, že ich sťažovateľovi prikázal zaplatiť priamo na účet právneho zástupcu žalobcu, nemení nič na skutočnosti, že tieto trovy žalobcovi ako účastníkovi konania za prijatie poskytnutých právnych služieb v rámci rozhodcovského konania vznikli.

S prihliadnutím na postavenie ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov (a pri splnení zákonných predpokladov aj vo vzťahu k rozhodovacej činnosti rozhodcovských súdov), na odôvodnenosť napadnutého rozhodcovského rozsudku, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania alebo rozhodcovského konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa z nej vyplývajúcimi, ako aj jeho žiadosťou o odloženie vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku rozhodcovského súdu sp. zn. Rsp V-42/2009 z 10. decembra 2009.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. mája 2010